

Automaattisen liikennevalvonnan lisääminen kaupungin katuverkolla

Kaupunkitilalautakunta 20.3.2024

Olli Tamminen, liikenneinsinööri, Vantaan kaupunki

Automaattivalvonnan tahtotila

(Väylävirasto)

- Turvallisuutta lisäävä liikenteenhallinnan toimenpide
  - Kustannustehokas
- Nykyisin tehokkaat järjestelmät ylläpidetään
  - Korvausinvestoinnit laitteisiin ja sijoitteluun
- Liikenneturvallisuuskameroita lisätään vuosittain
  - Liikenneturvallisuustavoitteiden saavuttamiseksi
  - Jokaiselle sijainnille kirjataan perustelu
- Keskinopeusvalvonnan mahdollisuudet hyödynnetään
- Automaattivalvonnan toimijoiden tiedonvaihtoa kehitetään
- Automaattivalvonta otetaan huomioon tiensuunnittelussa

Väylävirasto
Trafikledsverket

Valmistelu

- » Vantaalla ollut tieverkon osalta käytössä automaattista nopeusvalvontaa vuodesta 2010 (Kehä III)
- » LVM:n liikenneturvallisuusstrategian ja Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman mukaisesti aloitettiin kaupungin ja Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen yhteistyöhanke automaattisen liikennevalvonnan kehittämiseksi
  - » Kameravalvonta-autosta saadut kokemukset Vantaan kaupungille (2016 – 2021)
  - » Taustalla onnettomuus-, vaaratilanne- ja valvontapyyntöpaikat
  - » Tavoitteena ajokulttuurin muutos:

”Liikennevalvontakameroiden läsnäolon on tarkoitus antaa kaupunkilaisille ja vierailijoille signaali siitä, että Vantaan kaupungilla on todellinen halu yhdessä asukkaidensa kanssa panostaa turvalliseen liikennekäyttäytymiseen. Kun ajatusmalli laajenee, se tuottaa positiivisen kehän ja ajokulttuuri paranee”

– ylikonstaapeli, Itä-Uudenmaan poliisilaitos

Tutkimukset

- » Opinnäytetyö 2021: Automaattisen liikennevalvonnan vaatimukset liikenneturvallisuuden edistämiseksi Vantaan kaupungin katuverkossa (Turvallisuusjohtaminen, YAMK)
- » Referenssinä Helsingin kaupungin kokemukset ja teettämät tutkimukset automaattivalvonnan vaikutuksista, sekä haastattelut muiden kuntien kanssa

Suunnittelussa käytettyjä periaatteita

Sijoittaminen

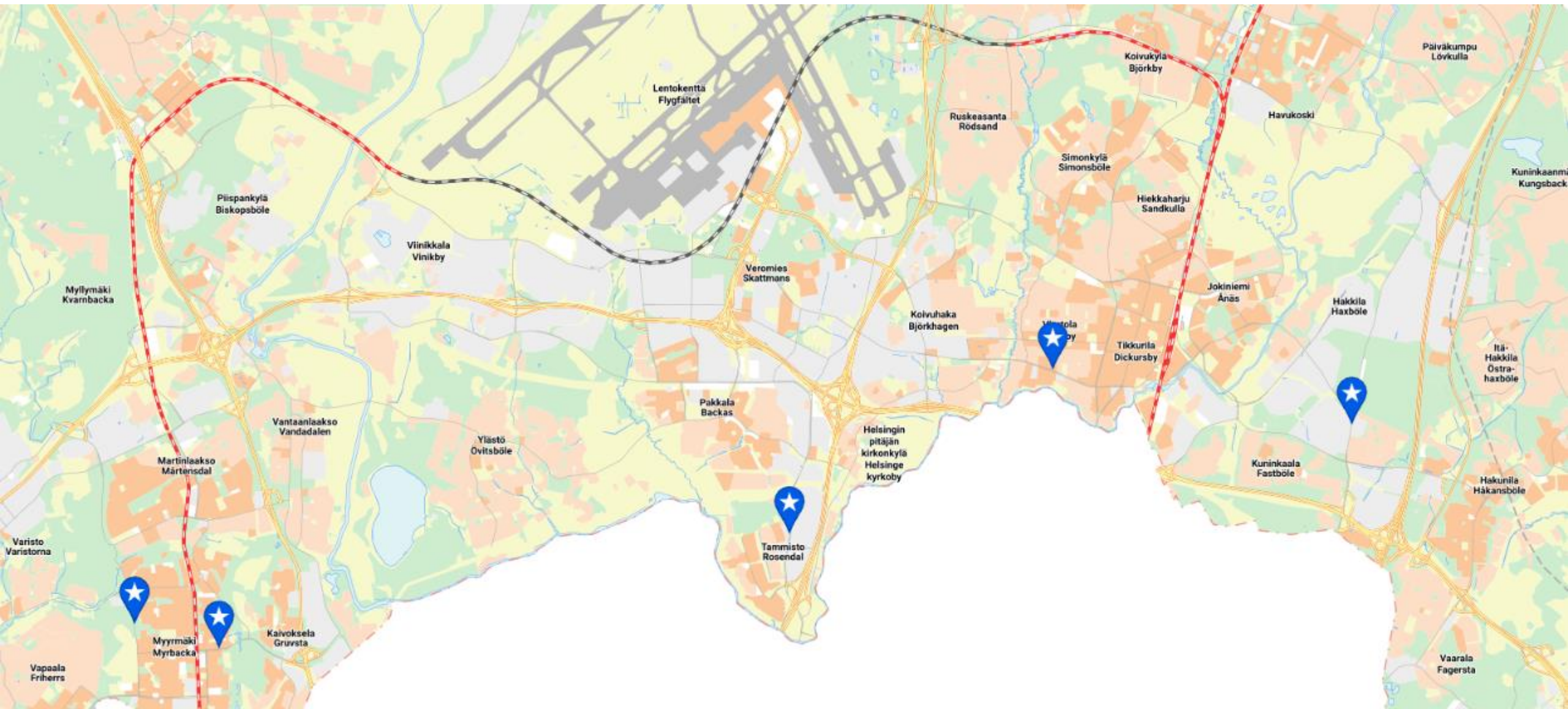
- » Kohteet sijoitetaan kattavasti koko kaupungin alueelle. Jokaiselta valvontapisteeltä saadaan mahdollisimman suuri hyöty liikenneturvallisuudelle (mahdollisimman moni periaatteista toteutuu) **häiritsemättä ympäristöä salamavalon välähdyksillä**
- » **Periaatteista mahdollisimman moni toteutuu:** Onnettomuusmäärä ja koettu turvallisuus; katuluokka (pääkatu/kokoojakatu) ja liikennemäärä (noin 10 000 ajoneuvoa vuorokaudessa); nopeusrajoitus (väh. 40 km/h); alueellinen peruste (esim. oppilaitos tai päiväkot)
- » Valvontapisteellä **tulee pystyä valvomaan mahdollisimman montaa asiaa** (ajonopeus, punavalorike, jne.) ja valvontapisteen mahdollista toteutusta molempiin suuntiin tarkastellaan kohdekohtaisesti
- » Vaihtoehtoina kohteissa tarkasteltava myös muita liikenteen rauhoittamisen keinoja (hidasteet, nopeusnäytöt, uudelleenrytmitys liikennevaloilla, jne.)

Liikenteenohjaus

- » Merkitään valvontapisteet **kaikista tulosuunnista** I15-liikennemerkillä, Vantaalla käytössä normaalikokoiset (60x60cm) merkit (nelikaistaisilla kaduilla asetetaan merkit kulkusuunnan molemmin puolin)
- » Varmistetaan nopeusrajoitusmerkkien näkyvyys ja sijoittelu, **tehostetaan ajoratamaalauksin**

Valvontapisteeet Vantaalla

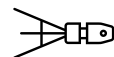
Vaikutusten arviointi

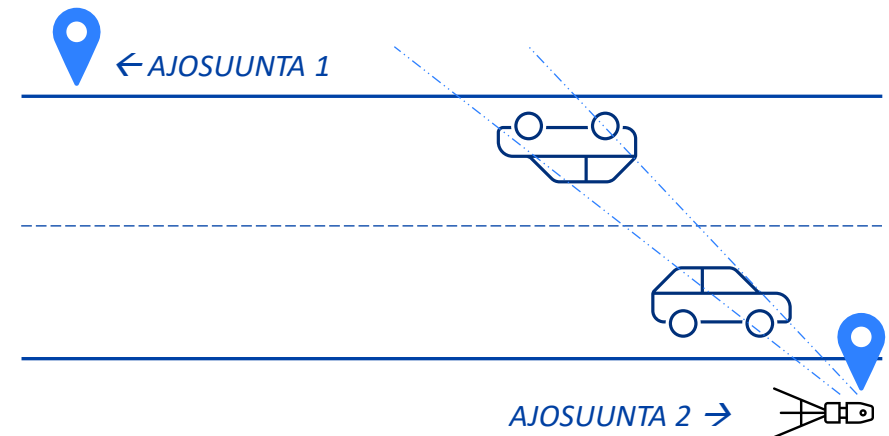
- Vantaa teki omilla liikennejärjestelmäsuunnittelun resursseilla ennen/jälkeen –tutkimuksen käyttämällä yleisesti alalla luotettavana pidettyä liikennelaskinta (mm. Väyläviraston vuosilaskennat)
- Toiminta perustuu Doppler tutkaan
- Laitteen asentamiseen tarvitaan sopivalla etäisyydellä ajoradasta oleva tolppa (tai puu) johon laitteen voi asentaa, tästä johtuen kaikkia mittauksia ei ole voitu suorittaa samalla tavalla
- Aina kahta tai useampaa kaistaa mitattaessa, tai mikäli laskin sijoitetaan vastaantulevan kaistan taakse, osa ajoneuvoista jää tutkan katveeseen alla olevan kuvan osoittamalla tavalla
  - Tästä aiheutuen mittauksen ajosuuntakohtainen keskivuorokausiliikenne (KVL) saattaa poiketa katuosuuden yleisesti tilastoidusta liikennemäärästä
- Mittaustuloksissa esitetään
  - V85 = nopeus, jonka 85 % ajoneuvoista ajaa tai alittaa
  - V10 = yli 10 km/h ylinopeutta ajavien osuus
  - Muita kohteen erityispiirteen kannalta merkittäviä tunnuslukuja
  - Kaksipyöräiset on suodatettu tuloksista pois

Valvontapiste

Mittauspiste

Kohde: Vanha Porvoontie

Erityispiirteet:

*Suora katuosuus, jossa
kiihdyttelystä asutukselle
aiheutuvaa meluhaittaa*

*Alueella muutamia
suojatieylityksiä*

*Raskaan liikenteen
läpiajokielto*

Valvonta molempiin suuntiin

Tulokset: Vanha Porvoontie

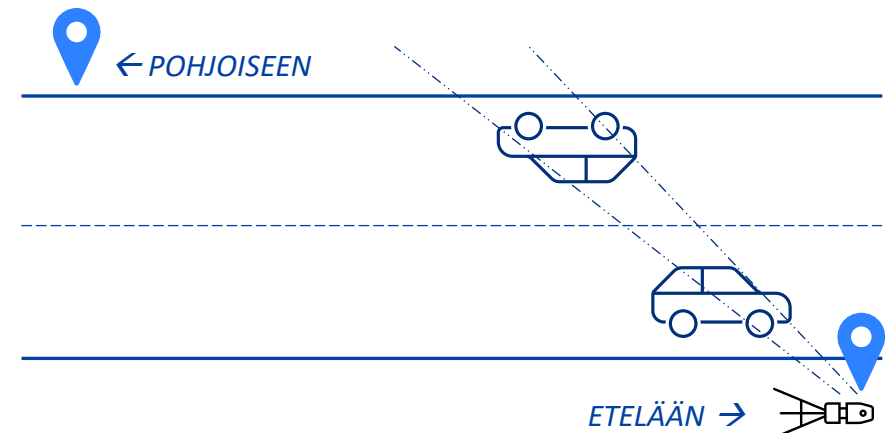

Etelään	Ennen valvontapistettä 2. – 9.6.2022	Valvontapisteen rakentamisen jälkeen 25.8. - 1.9.2023	Pohjoiseen	Ennen valvontapistettä 2. – 9.6.2022	Valvontapisteen rakentamisen jälkeen 25.8. – 1.9.2023
Mitattu KVL	4450	4260	Mitattu KVL	3 690	3 160
Keskinopeus	32 km/h	30 km/h	Keskinopeus	34 km/h	31 km/h
V85	37 km/h	33 km/h	V85	37 km/h	34 km/h
V10	5 %	0 %	V10	9 %	2 %
Raskaan liikenteen osuus (ei busseja)	6 %	8 %	Raskaan liikenteen osuus (ei busseja)	53 %	40 %

Mittauspiste sijaitsi samassa kohdassa etelän suuntaa valvovan automaattivalvontapisteen kanssa → Mittauspisteen sijainti 130 metriä ennen pohjoisen suunnan valvontapistettä

”Ennen” –mittauksen aikana katuosuu päällystettiin uudelleen, tämä ei näytä vaikuttaneen tuloksiin

Valvontapisteellä toivottiin olevan vaikutusta myös raskaan liikenteen määriin, valvontapistejaksolla on ajoneuvoryhmälle läpiajokielto

Kohde: Tikkurilantie

Erityispiirteet:

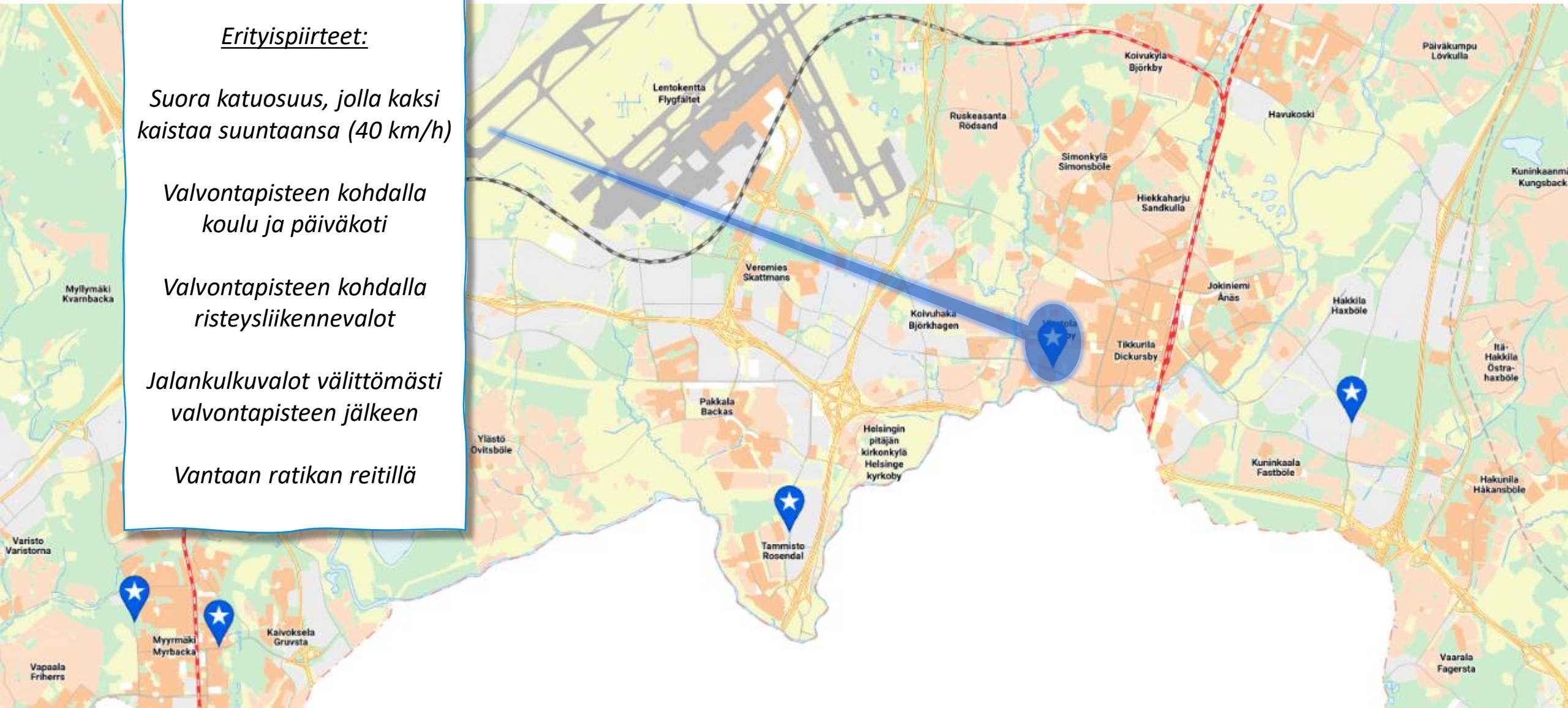
Suora katuosuus, jolla kaksi kaistaa suuntaansa (40 km/h)

Valvontapisteen kohdalla koulu ja päiväkoti

Valvontapisteen kohdalla risteysliikennevalot

Jalankulkuvalot välittömästi valvontapisteen jälkeen

Vantaan ratikan reitillä

Tulokset: Tikkurilantie

Länteen (40 km/h)	Ennen valvontapistettä 9.-16.6.2022	Valvontapisteen rakentamisen jälkeen 5.-12.9.2023
Mitattu KVL	2940	2390
Keskinopeus	47 km/h	41 km/h
V85	53 km/h	47 km/h
V10	26 %	6 %

Mittauspiste sijaitsi noin 100 metriä ennen valvontapistettä

*Nopeusrajoitus muuttuu hieman ennen mittauspistettä
50 km/h → 40 km/h*

*"Jälkeen" -tuloksiin vaikutti mahdollisesti risteyksessä
sijainnut työmaa, jonka jäljiltä katuympäristöä ei oltu vielä
täysin ennallistettu*

Kohde: Tammiston kauppatie

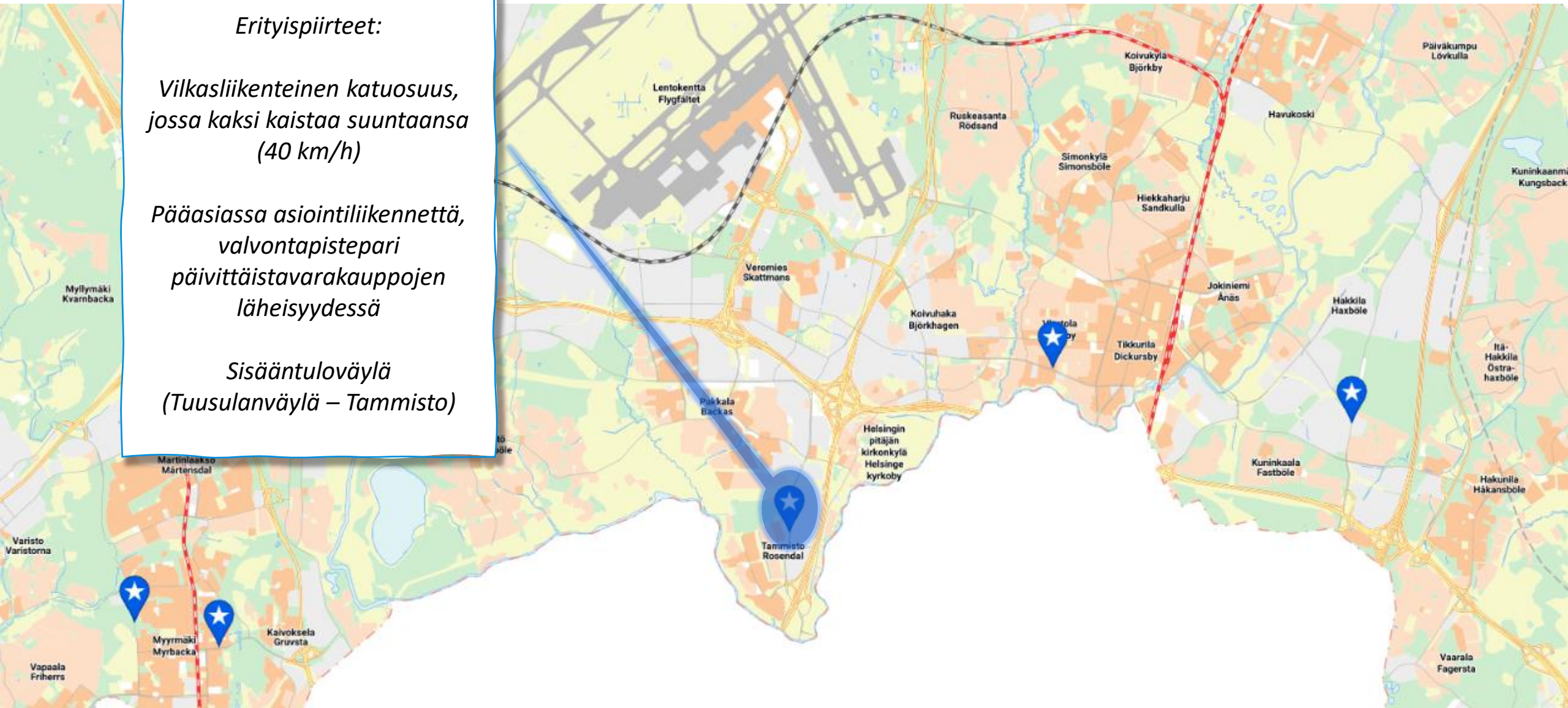

Erityispiirteet:

*Vilkasliikenteinen katuosuus,
jossa kaksi kaistaa suuntaansa
(40 km/h)*

*Pääasiassa asiointiliikennettä,
valvontapistepari
päivittäistavarakauppojen
läheisyydessä*

*Sisääntuloväylä
(Tuusulanväylä – Tammisto)*

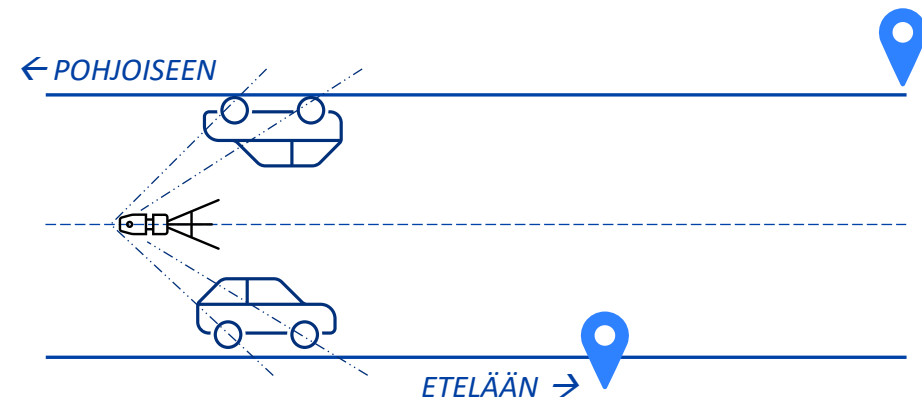
Tulokset: Tammiston kauppatie

Etelään (40 km/h)	Ennen valvontapistettä 18.-23.11.2022	Valvontapisteen rakentamisen jälkeen 21.-26.4.2023	Pohjoiseen (40 km/h)	Ennen valvontapistettä 31.8. – 3.9.2022	Valvontapisteen rakentamisen jälkeen 3.-6.5.2023
Mitattu KVL	6670	6800	Mitattu KVL	6090	6870
Keskinopeus	36 km/h	38 km/h	Keskinopeus	48 km/h	43 km/h
V85	43 km/h	43 km/h	V85	55 km/h	49 km/h
V10	2 %	2 %	V10	33 %	9 %

Mittauspiste sijaitsi noin 50 metriä ennen etelän suuntaa valvovaa automaattivalvontapistettä ja noin 220 metriä pohjoisen suuntaa valvovan pisteen jälkeen

Pohjoisen suunnan mittaustavan ja automaattivalvontapisteen sijoittelun voidaan todeta olleen erittäin onnistunut (pitkä vaikutusalue)

Kohde: Vaskivuorentie

Erityispiirteet:

*Sisääntuloväylä
(Hämeenlinnanväylä –
Myyrmäki)*

*Lähistöllä päiväkoteja,
kerhotiloja ja Myyrmäen
alueen oppilaitokset*

*Valvontapisteen kohdalla
turvattomaksi koettu
suojatie
(neljän kaistan ylitys)*

Tulokset: Vaskivuorentie

Länteen (40 km/h)	Ennen valvontapistettä 29.9.-6.10.2022	Valvontapisteen rakentamisen jälkeen 12.-19.5.2023
Mitattu KVL	7580	7170
Keskinopeus	50 km/h	48 km/h
V85	55 km/h	53 km/h
V10	46 %	29 %

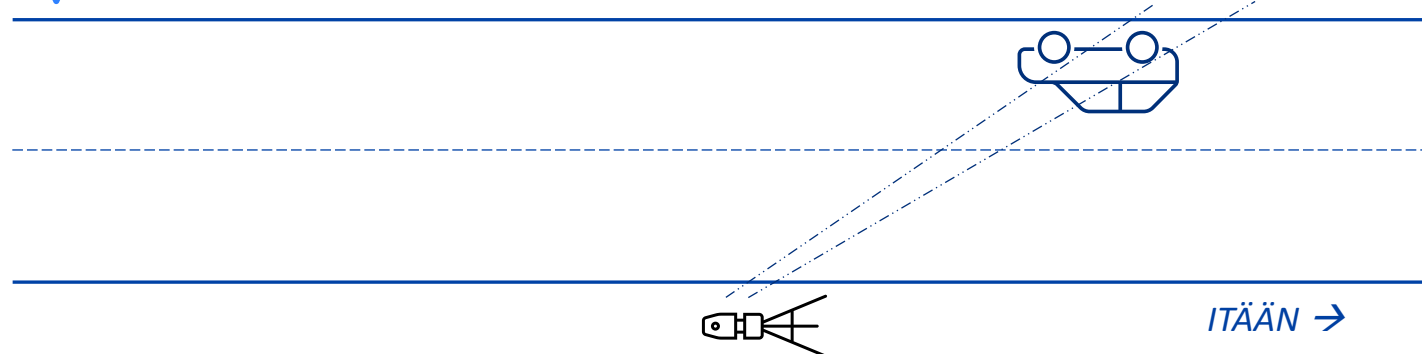
*Mittauspiste sijaitsi noin 90 metriä ennen
valvontapistettä*

*Automaattivalvontapiste ei näy autoilijalle
mittauspisteeltä, I15 liikennemerkki on kuitenkin ohitettu*

*Katu muuttuu 2-kaistaisesta 4-kaistaiseksi mittauspisteen
kohdalla, ennen automaattivalvontapistettä*

← LÄNTEEN

ITÄÄN →

Kohde: Raappavuorentie

Erityispiirteet:

*Rauhallinen ja ruuhkaton
ajoympäristö (vain vähän
jonoutumista)*

*Ennen valvontapistettä
turvattomaksi koettu
vilkasliikenteinen suojatie*

*Lähistöllä Myyrmäen
urheilupuisto ja ulkoilualueet*

Tulokset: Raappavuorentie

Pohjoiseen (40 km/h)	Ennen valvontapistettä 1.-8.11.2022	Valvontapisteen rakentamisen jälkeen 13.-20.6.2023
Mitattu KVL	4150	3710
Keskinopeus	38 km/h	40 km/h
V85	43 km/h	44 km/h
V10	2 %	4 %

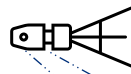
*Mittauspiste sijaitsi noin 50 metriä ennen
valvontapistettä*

*Heijastusvaikutusten vuoksi valvontapistettä ei voitu
toteuttaa alkuperäiselle paikalle*

*Ajonopeudet kasvoivat, joka selittyy kausivaihtelulla.
Syksyn ja kesän ajonopeuksissa keskimäärin 2 km/h ero
Lähde: Vantaan kaupungin nopeusnäyttötaulukojen data*

← POHJOISEEN

ETELÄÄN →

Yhteenveto: onnistumiset ja epäonnistumiset

- Keskinopeudet laskivat hieman lähes kaikilla valvontapisteillä
- Suurin muutos näkyy yli 10 km/h ylinopeutta ajaneiden osuudessa
  - Osuus laski merkittävästi kaikissa valvontapisteissä
Raappavuorentietä lukuun ottamatta
- Jatkossa mittausten suorittaminen laajemmin (esim. valvontapisteen kohdalla ja reilusti valvontapisteen jälkeen) antaisi kattavamman kuvan valvontapisteen vaikutuksista.
- Jatkossa ennen – jälkeen mittaukset tulisi pyrkiä suorittamaan samaan vuodenaikaan

Mitä seuraavaksi?

1

Uudet kohteet Vantaan katuverkolle 2024

- 2023 käyttöön otettujen kohteiden vaikutusten arviointi päätöksentekoa varten
- Kolmen uuden kohteen suunnittelu. Rakentaminen voisi alkaa keväällä 2024
- Pääpaino sisääntuloväylissä

2

Alueellinen yhteistyö

- Seurataan pk-seudun muiden kaupunkien suunnitelmia ja tuetaan valvontaverkoston kehitystä (tiivistymistä)
- Tehdään yhteistyötä erityisesti Itä-Uudenmaan poliisin, sekä sen toiminta-alueen muiden kuntien kanssa, jotta valvontaverkosto laajenee myös pohjoisessa

3

Valtakunnallinen yhteistyö

- Vantaa laatii opinnäytetyönä automaattivalvonnan suunnittelu- ja rakennuttamisohjeen katualueille yhteistyössä Kuntaliiton ja sen jäsenten kanssa
- Tavoitteena on yhtenäistää suunnitteluperiaatteita ja tuoda esiin parhaat käytännöt

Tulokset kannustavat jatkamaan

- Ajonopeuksien laskulla on merkittävä vaikutus onnettomuuksien todennäköisyyksiin ja niiden seurauksiin. Pienikin nopeuden lasku antaa kaikille osapuolille enemmän aikaa reagoida ja estää onnettomuus. Onnettomuuden sattuessa matala törmäysnopeus lieventää henkilövahinkojen seurauksia
- Kuntalaisaloitteissa korostuu korkeat ajonopeudet. Kuntalaisilta saatu palaute automaattisesta liikennevalvonnasta on ollut positiivista ja valvontaa on toivottu uusiin kohteisiin
- Vantaa toimii esimerkin näyttäjänä sekä ohjeistuksen ja toimintamallin kehittäjänä Suomessa
  - Vantaa laatii opinnäytetyönä automaattivalvonnan suunnittelu- ja rakennuttamisohjeen katualueille yhteistyössä Kuntaliiton ja sen jäsenten kanssa

Lisätietoja:

Olli Tamminen, liikenneinsinööri

Veijo Aalto, liikenneinsinööri

Vantaan kaupunkiympäristö, kadut ja puistot, liikennejärjestelmäsuunnittelu

etunimi.sukunimi@vantaa.fi

